

A HERENDI PORCELÁNMANUFAKTÚRA MAGAZINJA

HEREND HERALD

2012/I. NO. 38.

Tavaszi fuvallat

HERENDI HARMÓNIA A LAKÁSBAN

A titkok őrzője: a cryptex

Egy szenvédélyes élet

BESZÉLGETÉS
DR. KEMÉNY DÉNESSEL

Az új SL

Atléta, esztéta

Mercedes-Benz

Tisztelt Herend Herald Olvasó!

A Herendi Porcelánmanufaktúra közel két évszázados megalapítása óta nagy hangsúlyt fektet értéketemtő és -megőrző tevékenységére. Éppen ez különbözteti meg Herendet másoktól, nevezetesen: egyszerre vagyunk és akarunk sikeres gazdasági vállalkozás és kultúrtörténeti hagyományokat közvetítő közösség lenni. Jóleső érzés az a szeretet és odafigyelés, amelyet művészeti kiállításaink során kapunk a bennünket megtisztelő közönségtől. Öröm megélni, hogy alkotásaink – Herendtől akár több ezer kilométerre is – eltérő kultúrával rendelkező nemzeteket hoznak közel egymáshoz, párbeszédre és a másik múltjának megismerésére ösztönözve őket. Ezen a szintéren nincsenek konfliktusok, csak a másik munkája iránti érdeklődés és elismerés.

A Manufaktúrába látogató vendégek, a kiállításainkat megtekintő érdeklődők mindig hangoztatják, hogy a Herendi porcelán a világ egyik legszebb kézműves készítésű porcelánja, olyan porcelán, amely nemcsak használati tárgy, hanem egyben művészeti alkotás is, amelybe a négy őselem – a tűz, a föld, a víz és a levegő – révén az egész világ bele van zárva.

Mindig jellemző volt Herendre, hogy felvállalta múltját, arra büszke, abból építkezik, ugyanakkor nem fordul múltjába, hanem keresi az újat, keresi a jövőt.

TRADÍCIÓ ÉS INNOVÁCIÓ! Ezek egyensúlyát kell megtalálnunk, így lehet a XIX. századi herendi hagyományokat a XXI. század világába átörökíteni. Nem mehetünk el a piaci tucat és az olcsó egyszerűség irányába, mi a jövőben is eleganciát, kényeztetést, egyediséget, minőséget és a kézművesség hordozta értéket adjuk vásárlóinknak. Célunk a stílus-teremtő termékfejlesztés; ne mi kövessünk másokat, hanem mások kövessenek bennünket! Herend egyik erőssége, hogy folyamatosan képes megújulni.

Minden alkalom, amikor új alkotás születik a Herendi Porcelánmanufaktúrában, vagy amikor szakvásárokon, kulturális kiállításokon mutatkozhatunk be, számunkra egy ünnep. Ünnepejük ilyenkor a porcelánkészítő szakembereket, akiknek tudása folyamatosan öröklődik át – mindig többet adva az utókornak, mint amennyit elődeiktől kaptak. Ünnepejük a porcelánszerető közönséget, akik ma is csodálják a porcelánba zárt varázslatot. Ünnepejük a kitartást és a türelmet, amely elengedhetetlen ahhoz, hogy valaki a festőecset használatának kezdeti nehézségeitől eljusson a műalkotást készíteni képes alkotóig. És ünnepejük a csupa nagybetűvel írt PORCELÁN-t, amely évezredek óta embereket, földrajzi régiókat, országokat köt össze – és jelenít meg a jövő számára.

Mostani magazinunkban olvashatnak a Herendi Porcelánmanufaktúra egyik leghíresebb mintája, az Apponyi-minta névadójáról – tisztelgünk egyúttal az idén jubiláló Apponyi-minta előtt –, bemutatjuk Herend és az art deco kapcsolatát, hölgyeknek és ajándékozó kedvű uraknak ajánljuk a Herendi ékszerekről szóló írásunkat, megismerhetik a kínai új év, a Sárkány éve Herendi kispasztikáját, és bepillanthatnak az örök bokharák világába.

Ezekkel a gondolatokkal ajánlom mostani lapszámunkat figyelmükbe, bízom abban, hogy magazinunk ez alkalommal is elnyeri tetszésüket, írásainkhoz jó szórakozást, kellemes időtöltést kívánok!

Tisztelettel köszönti Önt,

DR. SIMON ATTILA
vezérigazgató

HÍREK

EGY SZENVEDÉLYES ÉLET

Beszélgetőpartnerünk: Dr. Kemény Dénes

TAVASZI FUVALLAT

Herendi harmónia a lakásban

AZ UTOLSÓ LOVAG

Gróf Apponyi Albert

AZ ÖRÖK BOKHARÁK

A TITKOK ŐRZŐJE: A CRYPTEX

5 A SÁRKÁNY ÉVE

8 MODERN ELEGANCIA

10 VISELHETŐ TRADÍCIÓ

12 AZ APICIUS ÉTTEREM AJÁNLATA

14 HERENDIT AJÁNDÉKBA!

16 HERENDI A PICCADILLYN

17

18

19

21

22

23

HEREND HERALD

KIADJA a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. megbízásából a Brand Content Kft. **FŐSZERKESZTŐ** Horváth Cecília
FELELŐS SZERKESZTŐ Dr. Simon Attila **SZERKESZTŐ** Cserhalmi Rita **MŰVÉSZETI VEZETŐ** Kiss Dominika
KÉPSZERKESZTŐ Karádi Róbert **TÖRDELŐSZERKESZTŐ** Éger György **PRODUKCIÓS MENEDZSER** Wunderlich Péter
FOTÓ Burger Barna, Cultiris, Reuters, MTI **FELELŐS KIADÓ** Csák Szilárd, Brand Content Kft. H-1061 Budapest, Király utca 16.
Telefon: +36 1 887 48 48 **KÉSZÜLT** a veszprémi Prospektus Nyomdában

HERENDI PORCELÁNMANUFAKTÚRA ZRT.

H-8440 Herend, Kossuth Lajos u. 140.

Telefon: +36 88 523 185, +36 88 523 100, Fax: +36 88 261 518

E-mail: info@herend.com www.herend.com

ISSN 1585-1397

(14. oldal) Helyszín: Catherine Dickens Property Group, www.catherinedickens.com

Tárgyak: Tapétás kulcstartó, Goahome (www.goaworld.hu) – Párnák (négyzetesek az ágyon: zöld, pink, rózsaszín), Arioso (www.arioso.hu) – Futó (étkezőasztalon), Arioso – Selyemvirágok, Arioso Virágok, Arioso – Zöld pénztárca (előszobás képen), Arioso – Mokkáskanál, Arioso – Kerek párnák (filc és horgolt az ágyon), Pure Home (www.purehome.hu) – Fehér lakktaálca, Pure Home Fehér, bőr újságtartó vagy kosár, Pure Home – Macaron, Gerlőczy Kávéház (www.gerloczy.hu)

Isten hozott a palotában!

Budapest egyik új ékköve a Vörösmarty téri tőzsdepalotában nyílt Szamos Gourmet Ház, a híres cukrászfamilia zászlóshajóvá avanszált új üzlete, mely cukrászda, kávézó és csokoládémanufaktúra egyben. A belső tér koncepciója nagyban köszönhető Szamos Gabriellának, aki az eleganciát a kényelemmel, a kidolgozott részleteket a nyugalmas atmoszférával házasította. A Herendi Porcelánmanufaktúrával való együttműködés eredményeképpen a falakat három nagyméretű porcelánkép díszíti, amelyek művészi értéket képviselnek, és integráns részei az enteriőrnek.

Porcelánkincsek Szentpétervárról

A szentpétervári Imperial Porcelánmanufaktúra több mint 200 csodálatos porcelántárgyat bemutató kiállítása nyílt a Herendi Porcelánmúzeumban. A tárlat rangját jelzi, hogy az ünnepélyes megnyitót megtisztelte jelenlétével Aleksander Aleksandrovich Tolkach, az Oroszországi Föderáció magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete is, aki megnyitói beszédében kiemelte, hogy a két ország közötti viszonyt már nem az ideológia határozza meg; a jelenlegi baráti kapcsolatokra jó példa a két manufaktúra kulturális együttműködése is. A látogatók megtekinthetik a különböző porcelán mesterműveket a XVIII. századtól egészen a kortárs művészetekig, amelyek által a klasszikus porcelán új formai és mintabeli ötletekkel született újjá. Legendás tárgyak, egyedi remekművek sorakoznak a Herendi Porcelánmúzeum kiállítótermeiben.

Herendi az Asprey kínálatában

Az Asprey, Britannia egyik legelőkelőbb ékszer- és luxusajándékháza generációk óta a kifinomultság és a tökéletes minőség szinonimája; a tőlük rendelhető termékek mind a legfinomabb anyagokból, kézműves technikával készülnek. Kínálatukban immár megtalálható a tulipános étkezés, melyet az elismert angol illusztrátor, Donald Chaffin tervezett, és a Herendi Porcelánmanufaktúra gyártja kizárólag az Asprey London számára. A papagájtulipános dekort herendi festőmesterek festik négy különböző színállásban: lilában, rózsaszínben, sárgában és fehérben. A porcelánt elegáns aranyrészletek díszítik, a kávé- és teáskanna, valamint a leves- és a főzelékestál fogóit visszahajló levélformák adják.

Tradíció és innováció: Herend

A kézi készítésű luxusporcelánt előállító, és termékeit több mint ötven országba exportáló Herendi Porcelánmanufaktúra számára a frankfurti Ambiente, a világ legnagyobb fogyasztási cikkek felvonultató vására közel harminc éve újdonságainak legfontosabb bemutatkozási lehetősége. A patinás Herendi Porcelánmanufaktúra kiállítási standja a vásár főépületében, a világ élvonalába tartozó más márkák társaságában található, a stand megjelenése Herendhez méltó: elegáns, nemesen letisztult.

Herend újdonságai egyrészt az idei évben jubiláló Apponyi-minta és a Sisi-évforduló előtt tisztelegnek, másrészt pedig folytatják az utóbbi években elkezdett stílus-teremtő, innovatív termékfejlesztési munkát, melynek során ismét számtalan új, bravúros forma és modern felfogás, a mai lakásokba, irodákba is jól illeszthető alkotás keletkezett. Közülük is leginkább az újragondolt Gödöllő-mintát, az Elisabethet és az Apponyi-minta új színváltozatait érdemes kiemelni, amelyeknél néhol a Herendi porcelánoknál megszokott aranydíszítés helyett a mostanra egyre népszerűbb platina vette át. A színek közül az idei évben a türkiz aratta a legnagyobb sikert.

Az újraálmódott Herendi minták mellett kiemelkednek még a formabontó, áttöréses technikával készült, új Herendi dísz tárgyak, illetve a – minden évben nagy népszerűségnek örvendő – limitált darabszámban készített vázák, falitálcák, figurák és páros teáskészletek.

Az elmúlt években a Manufaktúra új ékszerkollekciónak a hölgyvásárlóknak kedveskedett, idén pedig – a férfi vásárlókra is gondolva – a titokzatos és igazi különlegességnek számító porcelán cryptex alkotással jelent meg, amely többféle Herendi mintával is készül (bővebben erről a 16. oldalon olvashat).

A Manufaktúra idén februárban az Ambientén csaknem 200 új Herendi terméket mutatott be – ezzel is hirdelve a generációról generációra átörökített szaktudást, a magas minőséget, egységességét és kézműves örökségét.

Az elefántok nem felejtenek – Herend segít valóra váltani az álmokat

A kézzel festett porcelántermékei révén nemzetközileg is elismert Herendi Porcelánmanufaktúra együttműködik a Make-A-Wish Foundation® UK brit gyermekjátékonsági alapítvánnyal. Az együttműködés célja, hogy súlyosan beteg gyerekek feledhetetlen élményekkel gazdagodjanak, kívánságaik teljesülhessenek.

A Manufaktúra ötszáz, limitált kiadású, kobaltkék elefántköltyök-figurát készít, amelyeket 2012 szeptemberétől lehet majd kapni az alapítvány logójával ellátva. A figurákhoz minden vásárlónak átadnak majd egy, a különleges gyűjtői darabok sorszámát tartalmazó diplomát is. A kék kisele-fántokat kizárólag a londoni Walton Street-i Herendi porcelánüzletben fogják árulni 165 fontos áron; az alapítvány minden egyes eladott figura árából 15 fontban részesül.

Herend bízik abban, hogy az együttműködés révén minél több fiatalnak segítséget nyújthat kívánságaik teljesítésében.

Mestervizsga

A HERENDI PORCELÁNMANUFAKTÚRA MESTERKÉPZÉSÉN VÉGZETT PORCELÁNKÉSZÍTŐ ÉS PORCELÁNFESTŐ ALKOTÓK MÁSFÉL ÉV ALATT MŰVÉSZET- ÉS PORCELÁNTÖRTÉNETET, ANYAGISMERETET ÉS RAJZOT IS TANULTAK MAGAS SZINTEN. EGYEDI TERVEZÉSŰ REMEKEIKBŐL MOST HÁRMAT MUTATUNK BE.

Pék Tamás

DÍSZVÁZA „AZ EMBER TRAGÉDIÁJA” JELENETEIVEL

Madách Imre drámája, Az ember tragédiája a magyar irodalom kiemelkedő alkotása, melyhez a legszebb, eredeti illusztrációkat Zichy Mihály festő, grafikus készítette el 1887-ben. Ezek a képek és a színmű üzenete inspirálta Pék Tamás mestermestert a váza elkészítésében: „Mindkét alkotó munkásságát nagyra tartom, műveik mélyen megérintettek. A két remekmű összefonódása lenyűgöző számomra. Ahogy egymást segítve bemutatják az emberi sorsot, a küzdelmet, az élet szépségét, ellenállhatatlan vágyat éreztem, hogy ezt én is megörökítsem. Szándékom nemcsak a porcelán dekorálása volt, hanem az is, hogy a terméken érezhetőek legyenek az érzelmek, hogy bármikor, ha valaki ránéz a vázára, hasonlót érezzen, mint én, amikor a művet olvastam, illetve amikor a krétarajzokat tanulmányoztam.”

Tartó László

TIGRIS A DZSUNGELBEN

A fedeles váza díszítményét a dzsungel világa ihlette. A panelekben szereplő tigrisfejek olyan hatást kölcsönöznek a nézők számára, mintha a pálmalevelek közül a ragadozó hirtelen eléjük toppanna. A vázatestet nagy felületen beborító fond színe az őserdő friss, üde, zöld színvilágát szimbolizálja. A keleties ornamentika a dekoráció szecessziós hatását még inkább hangsúlyozza.

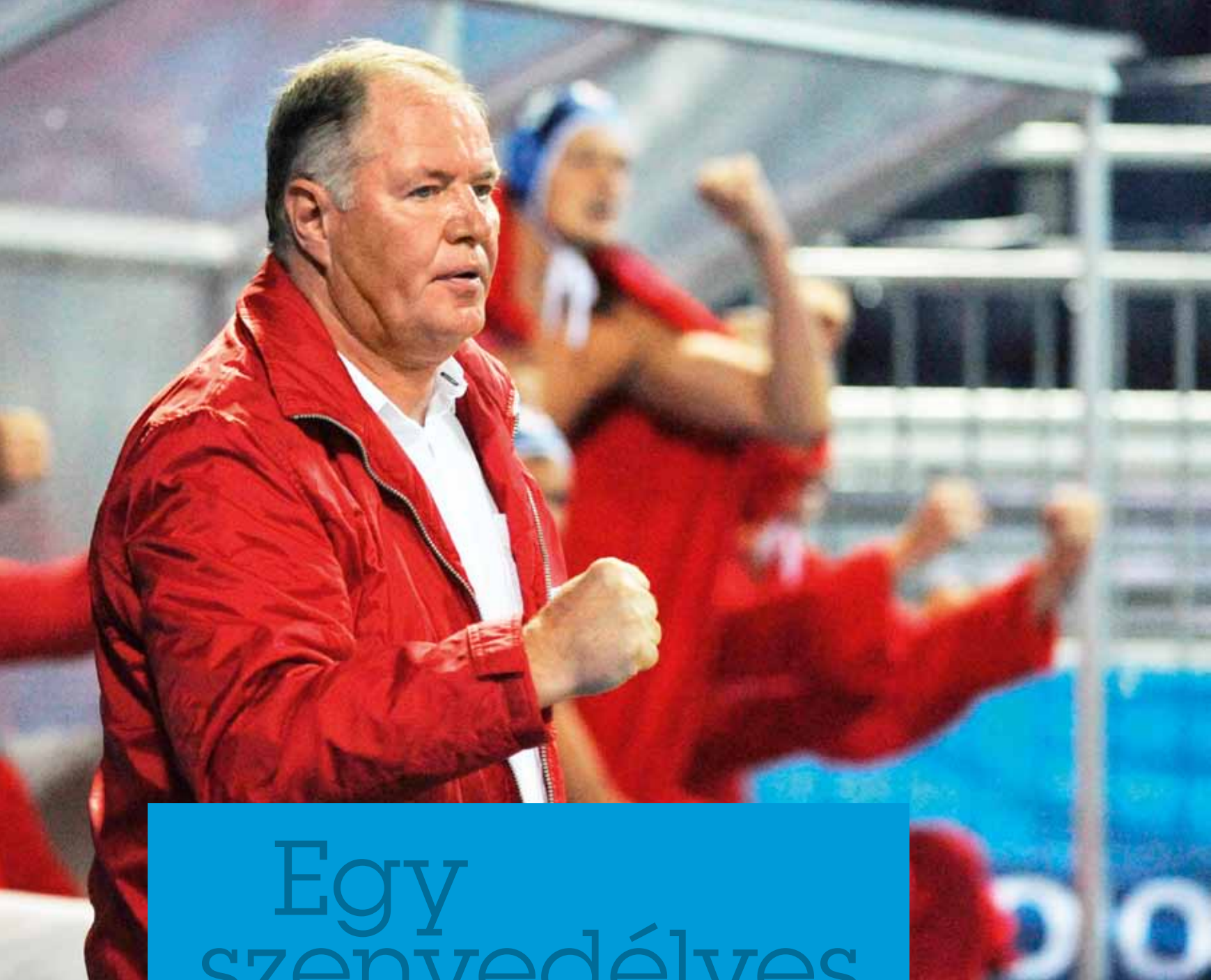

Vajda Szabolcs

NIPPONMÁNIA

A váza japán stílusban készült. Két oldalán tükör található. Mindkét tükör egy közös kikötői jelenetet ábrázol, japán gésákat tradicionális öltözékben, s a képet finom aranykeret veszi körbe. A vázán különböző festési technikák és egymástól eltérő festékanyagok lelhetők fel. A hátteret eredeti ősi japán tapétaminta díszíti, melyet a zöld, a sárga és az arany szín határoz meg.

Egy szenvédélyes élet

BESZÉLGETŐPARTNERÜNK:
DR. KEMÉNY DÉNES

AZT HIHETNÉNK, A PÓLÓSOK ÉS A FINOMSÁG NEM FÉRNEK ÖSSZE. DR. KEMÉNY DÉNES, A MAGYAR VÍZILABDA-VÁLOGATOTT SIKERKAPITÁNYA, HÁROMSZOROS OLIMPIAI BAJNOK SZÖVETSÉGI KAPITÁNY, CÍMZETES EGYETEMI DOCENS AZONBAN EZT A TÉVHITET IS ELOSZLATTÁ, AMIKOR A SPORTRÓL, AZ ÉLET DOLGAI RÓL ÉS A PORCELÁNOKRÓL BESZÉLGETTÜNK.

Nevéhez illően kemény, férfias, olykor kiméretlenül tűnő sportágat választott. Mennyi szerepe van ebben a mentalitásnak akár a medence partján, akár a magánéletében?

Azt gondolom, hogy nem vagyok keményebb vagy férfiasabb, mint a legtöbb férfitársam. Persze pipogya sem vagyok, de azt a nők nem is nagyon szeretik. Annyira vagyok kemény és férfias a magánéletben, amennyire az még az érzékenységet, a figyelmességet, a szeretetet be tudja fogadni.

Egykor, 18 éven át, állatorvosként is praktizált. Később – már a medence partján állva – nem gondolt arra, hogy a pszichológusi végzettségnek nagyobb hasznát vette volna?

Egy gyakorló állatorvosnak, aki nem kutató vagy nem nagyobb telepeken dolgozik, hanem az állattulajdonosokkal kerül közvetlen kapcsolatba, kialakul a pszichológiai érzéke akkor is, ha korábban nem rendelkezett vele. Különböző nem tud dolgozni. Az állattal sosincs baja egy állatorvosnak. A gazdával annál több. Persze a csapatnál alkalmazott pszichológiai érzésem nem az állatorvosi munkám következménye. Az az érzésem, amellyel igyekszem a játékosokat a jó irányba terelgetni azért, hogy az jöjjön ki belőlük, ami legbelül van bennük, inkább a játékos múltamból és az edzői praxisomból következik.

Ehhez képest milyen edzőket szeretett? Kikkel dolgozott szívesen?

Azokat szerettem, akik jól fel tudtak készíteni a mérkőzésekre fizikailag és taktikailag. Ha egy játékos kirobbanó erőben van, és jól bírja, a csapat pedig keretbe van helyezve, kijön a játékosban rejlő tehetség is. Nyilvánvaló, hogy minden csapatban vannak tehetségek, akik az ebből fakadó pluszt még hozzá tudják adni a csapat játékához. Az én szememben persze 20-30 százalékot javított az edző megítélésén, ha jó humora volt, értett a nyelvünkhöz, ha érezte, mikor kell húzni vagy engedni a gyeplőn. Nyilván most olyanokat mondok, amelyekben szeretném, ha hasonlítanék erre a képzelte edzőre. De hogy tényleg ilyen vagyok-e, azt a játékosaim tudnák elmondani.

15 év alatt azért sikerült valamit bizonyítania...

Az eredmények jók, de ez a játékosállomány képességéhez, tudásához, tehetségéhez képest elért eredmény. Így aztán előfordulhat, hogy pont a nullán vagyok, ha a csapat egyébként is egy világverő gárda. Nem tagadom, előfordult, hogy Olaszországban nem tartottam magamat rosszabb edzőnek a bajnoki címet nyert klub edzőjénél, mert én a tizedik csapattal lettem negyedik vagy ötödik. Úgy gondoltam, hogy az edzői munkám eredménye legalább olyan jó, mint azé, aki megnyerte az aranyat, mert többet értem el a játékosokkal, mint azt a tudásuk indokolta volna. Persze, az egy másfajta tudást igényel, amikor a legjobb csapattal az úgymond kötelező győzelmet kell hozni.

Azt, amit csinál, munkának, feladatnak, hivatásnak vagy szerelemnek tartja?

A szerelmet a klasszikus értelemben szeretem gyakorolni. A dolgomnak van munka, hivatás és szenvedély része. Csak kikapcsolódás része nincs!

Meddig loboghat egy ilyen szenvedély lángja?

Azt nem tudom, de ha csökkenni kezd, abba kell hagyni.

El tudja képzelni, hogy egyszer hátat fordít az uszoda világának?

Csakis ezt tudom elképzelni. Como például biztosan Európa három leg szebb városának egyike. Tíz évig éltem ott, ám azóta mindössze kétszer voltam egy-egy napot. Úgy alakult az életem, hogy eljöttem, és nem járkálok vissza. Szívesen találkozom és beszélgetek a barátaimmal, de csak a városért, a nosztalgiaért már nem megyek vissza.

Hisz abban, hogy a csúcson kell abbahagyni?

Ezt már sokszor vágták a fejemhez, de augusztus 12-én este, az olimpiai vízilabdatornák végeztével okosabbak leszünk.

Akkor újra egy ország szurkol majd önöknek. Mekkora terhet jelent ez? Nehezen állt rá erre a beszélgetésre is, mondván, nincs ideje, mert emberek millióinak tartozik felelősséggel...

Így van, és azért kell felelősséggel és alázattal végezni a munkámat, hogy ez ragadjon át a játékosaimra is. Egyébként nem olyan nehéz feladat, mert általában ők is így állnak a dolgokhoz. De mindennél többet ér a jó példa. Annál többet nem tehetünk, mint hogy a legjobb tudásunkat felhasználva, a legnagyobb alázattal végezzük a munkánkat. Ha ez elég a győzelemhez, akkor boldoggá teszünk sok-sok embert. De az irányunkba mutatott szurkolói szeretet egy-egy elvesztett mérkőzés után sem szokott csökkenni. Annál már többet értünk el, mint hogy pillanatnyi eredmények alapján kapjunk szeretetet, vagy ne adj' isten haragot.

Vízilabdázók és porcelán. Az ilyen nagydarab fickók szerethetik egyáltalán a finom porcelánokat? Önnek otthon jut ideje arra, hogy ilyen finomságokkal foglalkozzon?

Talán furcsa lesz, amit mondok. Van Herendi készletem, amelyet magam választottam, gyűjtöttem, sokat foglalkoztam vele. Karácsonykor, húsvétkor, születésnapokon mindig Herendi kerül a családi asztalra, ilyenkor nagyon boldog vagyok vele, és gyönyörködöm benne.

SOMOGYI GÁBOR

NÉVJEGY

Dr. Kemény Dénes (57) 15 éve tölti be a magyar vízilabda-válogatott szövetségi kapitányi tisztét, mely idő alatt háromszoros olimpiai bajnok lett. 1978-ban – még aktív vízilabdázó korában – Budapesten állatorvosi diplomát szerzett, majd 1998-ban vízilabda-mesteredzői oklevelet vehetett át. Sporttevékenysége mellett 1986-ig Magyarországon, 1996-ig Olaszországban gyakorlati és kutató állatorvosként is tevékenykedett. Visszavonulása után a Como játékos-edzője, majd 1997-től a magyar férfívízilabda-válogatott szövetségi kapitánya lett. Azóta a sportág történetének legeredményesebb magyar szövetségi kapitányaként ismert.

A TAVASZ ÉS A NYÁR
CSODÁLATOS VIRÁGAI
KIFINOMULT MOTÍVUMOK
FORMÁJÁBAN JELENNEK MEG
A PORCELÁNOKON.
AZ IDŐTÁLLÓ, KÜLÖNLEGES
DARABOK SZINTE BÁRMILYEN
ENTERIŐR MEGHATÁROZÓ
DARABJAI LEHETNEK.

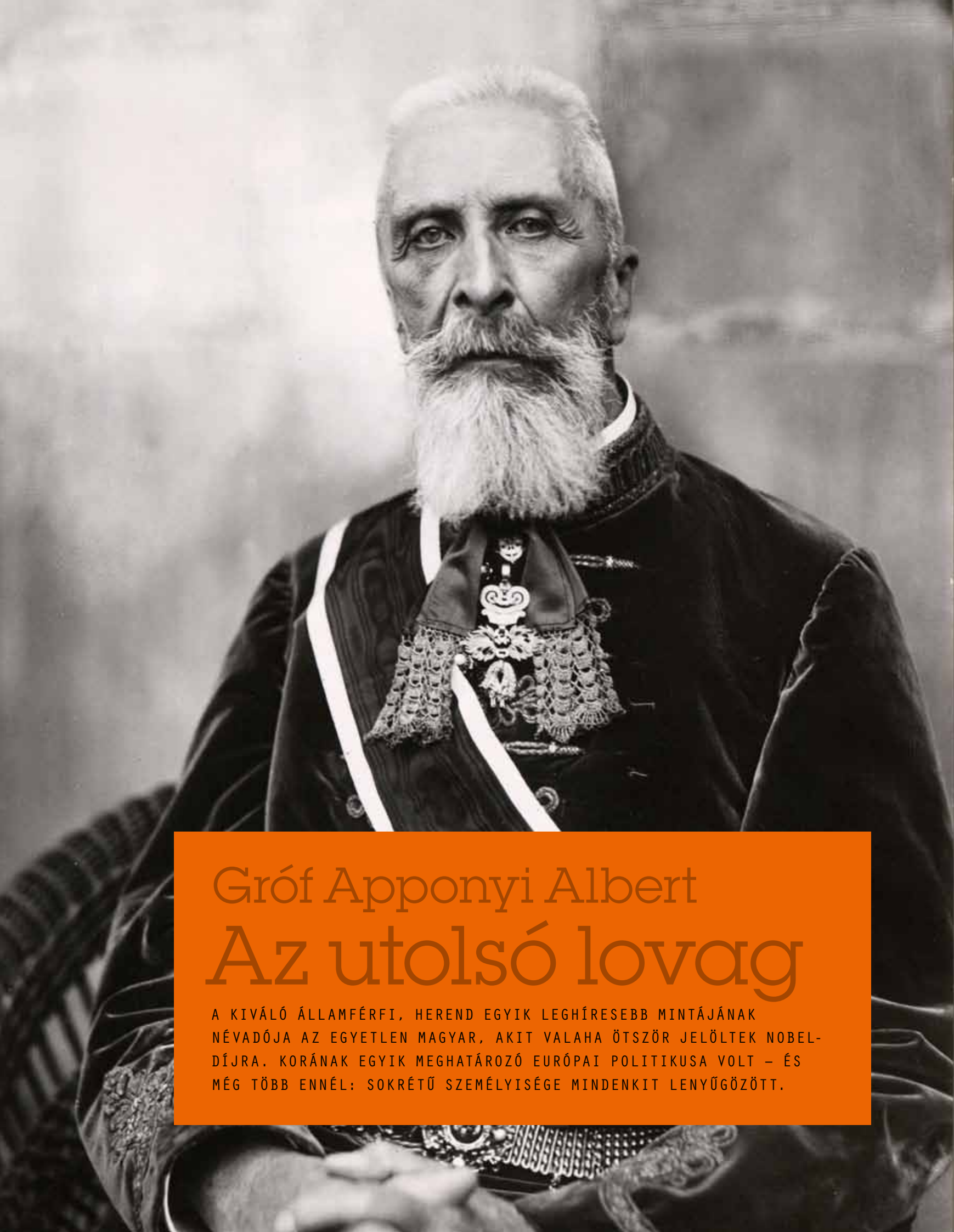
Tavaszi fuvallat

Bár inkább a klasszikus, nosztalgikus hangulat részeinek tekintjük ezeket a lehetőleg kiegészítőket, nem kell, hogy a nagyszüleinél világból átvett tárgyaként gondoljunk rájuk. Keveredhetnek akár a teljesen letisztult formavilágot képviselő, modernebb darabokkal is a lakásban, légi vonalaik a kontraszt miatt sok esetben még inkább érvényesülnek. A porcelánokat sokan olyan becsben tartják, hogy kizárólag ünnepi alkalmakkor kerülnek elő a szekrényből vagy a vitrinből, pedig ha a hétköznapjaink részeivé válnak, sokoldalúan és gyakrabban élvezhetjük társaságukat, eleganciát és kényeztetést adnak számunkra. Gondoljuk csak végig, mennyit adhat hozzá a napunkhoz, ha a reggeli kávé porceláncsészéből kortyolgatjuk! Vagy ha már az előszobába érkezve is egy különleges vázában fogad bennünket az illatozó virágcsokor.

A különböző mintákat, motívumokat keverhetjük is, nem muszáj mindig készletekben gondolkodnunk. Ahogy a bútorok, lakberendezési tárgyak esetében is sokszor személyesebb és spontánabb egy helyes arányokat tükröző eklektika, egy jóleső keveredés, mint a túlzott szabályosság. Sokszor izgalmasabbak a játékos párosítások, a régi és az új, a modern és a klasszikus, az egyszerű és a díszesebb minták találkozási pontja, mint a szigorú összehangoltság és a szimmetria. Bevalljuk, ha segítségül hívunk két-három színt, és ezek figyelembevételével hangoljuk egymáshoz az enteriört vagy a kisebb tárgykompozíció darabjait. A fehér biztos választás: észrevétlenül emeli ki a legtöbb árnyalat, forma és motívum tökéletes szépségét.

SZEGŐ ESZTER

Gróf Apponyi Albert Az utolsó lovag

A KIVÁLÓ ÁLLAMFÉRFI, HEREND EGYIK LEGHÍRESEBB MINTÁJÁNAK NÉVADÓJA AZ EGYETLEN MAGYAR, AKIT VALAHA ÖTSZÖR JELÖLTEK NOBEL-DÍJRA. KORÁNAK EGYIK MEGHATÁROZÓ EURÓPAI POLITIKUSA VOLT – ÉS MÉG TÖBB ENNÉL: SOKRÉTŰ SZEMÉLYISÉGE MINDENKIT LENYŰGÖZÖTT.

„...GRATULÁLOK, ÖCSÉMURAM! EGY VALAMID MINDENESETRE MEGVAN A SIKERES PARLAMENTI PÁLYÁHOZ: A JÓ HANGOD. MÉG KOSSUTH LAJOS IS SZÉP ORGÁNUMÁNAK KÖSZÖNHETTE SIKEREINEK JAVARÉSZÉT. REMÉLHETŐLEG MEGVAN BENNED A TÖBBI KELLÉK IS...”

E nem túl biztató szavakkal fogadta a fiatal Apponyi első parlamenti beszédét Pulszky Ferenc. Az egykori Batthyány-kormány külügyminisztere persze nem sejtette, hogy ezúttal kissé mellélőtt, mert az ifjú grófból a magyar történelem és politika egyik legsokoldalúbb és legkiválóbb rétorává vált.

Nagyapponyi gróf dr. Apponyi Albert György Bécsben született 1846. május 29-én Apponyi György gróf, a rendi Magyarország utolsó kancellárja és nagymihályi Sztáray Júlia grófnő második gyermekeként, olyan nemesi családba, mely a XIV. századig tudja visszavezetni családfáját. A jezsuiták kalksburgi intézetében nevelkedett – ahogy sok más magyar arisztokrata is akkoriban –, majd Pesten és Bécsben jogot hallgatott. Egyetemi tanulmányai után hosszabb ideig Angliában, Németországban, Franciaországban tartózkodott, a nyelveket kitűnően elsajátította – de már egyetemi társait is elkápráztatta azzal, hogy az általa beszélt hat nyelven váltva fejtette ki nézeteit. A művészetek és a kultúra iránti érzékenysége, az arisztokrácián belül is kimagasló műveltsége mellett a korabeli híradások tanúskodnak kellemes, európeai megjelenéséről is. Egy 1868-ban készült vizitkártyán különleges képet láthatunk a grófról: a Múcsarnok javára rendezett jótékonyági jelmezbálon Don Quijoténak öltözve pózol, igen művészi, az irodalmi alakhoz hű stílusjegyekkel ruháján, finom arcvonásokkal, büszke arckifejezéssel és az elmaradhatatlan szakállal.

Érdekes választás, már csak abból a szempontból is, hogy bírálói helyenként éppen anakronizmusát hozták fel ellene. Egyik kortársa (Hungarus) 1895-ben, sok szellemességgel megírt esszéjében Apponyit a „déliababok hőségének” nevezte, aki „ködképeket űzött”.

Apponyit az osztrákokkal kiegyező Deák Ferenc pártjának színeiben 1872-ben, 26 évesen választották be első alkalommal a Magyar Országgyűlésbe, amelynek aztán hét évtizedig volt tagja, és 52 évig lehetett a jászberényi választókerület képviselője. Első parlamenti beszédét a Zeneakadémia alapításának ügyében mondta el, és szívügyének tekintette, hogy Liszt Ferenc méltó körülmények között taníthasson Budapesten. Szónoki képességei, megalapozott nézetei az egyik legbefolyásosabb magyar politikusává tették. Véleményét Ferenc József császár és király is többször kikérte.

A házasságot nem siette el: 1897-ben, 51 évesen esküdött örök hűséget az akkor harmincéves Clothilde von Mensdorff-Pouilly grófnőnek, akitől 3 gyermeke született: György Alexander, Mária Alexandrina és Julianna. Ebben az időszakban – kivételesen – szívesen húzódott vissza a családi életbe, csallóközi, éberhárdi birtokán, majd visszatért a politikába. 1901-től volt a képviselőház elnöke, 1906-tól 1910-ig kultuszminiszterként tevékenykedett.

Apponyi az 1918-as őszi összeomlást követően önként visszavonult, de a Tanácsköztársaság alatt már egyenesen menekülnie kellett Budapestről. Csak egy évvel később tért vissza George Clerk brit diplomata kérésére. Az antant főmegbízottja feladata volt, hogy elősegítse egy tárgyalóképes magyar kormány létrejöttét. Apponyi olyan nagy energiával vett részt a tárgyalásokon, hogy már úgy sejtett, végül ő alakíthat kormányt. Végül azonban a legbefolyásosabb pártok nyílt ellenállása egyértelművé tette: nem lesz Apponyi-kormány. Így újból visszavonult az aktív pártpolitizálástól, csupán annyit jelzett, hogy a háborút lezáró magyar béke delegáció vezetését szívesen vállalná, erre aztán 1919. december 5-én hivatalosan fel is kérték. A tár-

gyalásokon szenvedélyes, több nyelven elmondott beszédben védelmezte a magyar érdekeket és határokat, trianoni beszéde bekerült a híres szónoklatok soraiba.

A szomorú események után inkább külpolitikával foglalkozott, tevékenységének kétségtelen csúcspontja Magyarország Népszövetségben való képviselője volt. Elsősorban a kisebbségi jogokért, különösen a Magyarországra kényszerített döntés nyomán határon kívülre szorult magyar kisebbségeket ért sérelmek miatt emelte fel a szavát. 1911 és 1932 között 5 alkalommal is béke-Nobel-díjra jelölték.

Apponyi nemcsak a politikában, hanem a közéletben és a tudomány területén is megbecsült, tekintélyes embernek számított. A Magyar Tudományos Akadémia igazgatósági tagja, a Kisfaludy Társaság rendes tagja volt. Tiszteletbeli államtudományi doktora volt a budapesti és a kolozsvári egyetemeknek, de tiszteletbeli orvostudományi doktor a budapesti egyetemen is. Budapest, Jászberény és Kispest is díszpolgárává fogadta.

Halálhírére szinte valamennyi jelentős magyar és nemzetközi lap méltató nekrológ kíséretében közölte. Magyarországon a tudományos akadémia felkérésére gróf Bethlen István volt miniszterelnök írt róla. Özvegyének a román kormány nevében Titulescu külügyminiszter fejezte ki gyászát: „...Meghajlok a legnagyobb magyar államférfi emléke előtt...”

Apponyi gróf nevét viseli a Herendi porcelánok mindmáig egyik legsikeresebb dekorja, a 2012-es év kiemelt mintája. Egy orientális mintából, az Indiai virágkosárból a gróf kérésére nagyították fel a fő motívumot, mely így önálló életre kelt. Eredetileg az Indiai virágkosártól örökölt zöld színváltozatban festették meg ezeket a porcelánokat, és az 1867-es Párizsi Világkiállítás alkalmával a Ferenc József tiszteletére rendezett fogadáson ilyen készlettel terítették meg az Élysée-palota asztalait. Az egzotikum és elegancia tökéletes egyesülését megtestesítő minta immár számos színváltozatban kapható, legújabbban a légies és modern türkiz-platina változatban, de kifejezetten maszkulin, fekete és a nőies, pourpre színállásban is. Herend mindmáig gyümölcsöző kapcsolatot ápol az Apponyikkal, két éve például Högyészén, a Gróf Apponyi Kastélyszállóban adtak egymásnak találkozózt a családtagok, a Manufaktúra vezetői és a legszebb Apponyi készletek. Pálffy István, a gróf unokája gyerekkorára visszaemlékezve nemcsak megismételhetetlen nagyatyjáról, hanem Herendivel gazdagon terített asztalaikról is mesélt.

KOVÁCS TAMÁS

Az örök bokharák

A DUALIZMUS KORI ARISZTOKRATA ÉS NAGYPOLGÁRI OTTHONOK HANGULATÁT NAGYBAN MEGHATÁROZTA A „LÁB ALÁ TERÍTÉS” MŰVÉSZETE. AMIT AZ ÉTKEZŐSZALON ÉS A TÁLALÓK ÜVEGABLAKAI MÖGÖTT A PORCELÁN – UGYANAZT SUGALLTA A LÁTOGATÓK LÁBA ALATT SÜPPEDŐ KELETI SZŐNYEG IS: A JÓ ÍZLÉS ÉS AZ ANYAGI LEHETŐSÉGEK MÉRTÉKÉT. A KÉZZEL CSOMÓZOTT, VAGYONOKAT ÉRŐ KELETI SZŐNYEGEK A KIVÁLTSÁGOS CSALÁDOK FÖLDRE TERÍTETT, ÉRTÉKMEGŐRZŐ MŰTÁRGYAIVÁ VÁLTAK. E KELETI MŰTÁRGYAK KÖZÜL IS KIEMELKEDTEK – MINT AHOGY KIEMELKEDNEK MA IS – AZ „ÖRÖK BOKHARÁK”.

A BOKHARA

Közép-Ázsia nomád török törzseinek legszebb szőnyegeit időtlen idők óta Bokharában (Buhara) gyűjtötték össze, s innen indították mind keleti, mind nyugati irányba, a selyemút karavánvonalain. A megannyi nyelvű és kultúrájú kereskedővárosban csak a XIX. század utolsó harmadától csomóztak szőnyegeket, de az innen exportált mestermunkák mindegyikét összefoglaló néven bokharaként illették. A közép-ázsiai szőnyegek a keleti népek művészi kifejezőerejének legfontosabb, legszuggesztívebb alkotásai és legmeghatározóbb berendezési kellékei is voltak egyben. A legelőkelőbb turkesztániak sem takarták bútorokkal bokharáikat – rajtuk ültek, tárgyaltak, tanultak, pihentek, ünnepeltek – és borultak imára. Vámbéry Ármin (1832–1913), a világhírű magyar orientalista is írt egy Londonban járt török előkelőről, akinek nagyon tetszettek az angolok tágas otthonai, csak – írta – ne lettek volna olyan bútorral zsúfoltak, hogy még le sem lehetett ülni kényelmesen... (a szőnyegre).

A szakemberek ma sem tudják pontosan, hogy az első keleti szőnyeget vajon nomádok készítették-e jurtták belső szigetelésére, és a városiak igényei szerint kezdtek egyre szebb színeket és mintákat alkalmazni – vagy éppen ellenkezőleg, a szőnyeg városi találmány a királyi udvarok művészeitől. Egy azonban bizonyos: a világ legrégebbi szőnyegei Közép-Ázsiából származnak, innen terjedt el a csomózás tudománya Perzsia, Anatólia (Törökország) és a Kau-

kázus (Azerbajdzsán) felé. A legrégebbi bokharatöredékek a II–III. századból származnak – míg az első perzsa-szőnyeg-darabok ennél jóval fiatalabbak.

MITŐL EGYEDIEK A BOKHARÁK?

A nyugatinak nevezett, perzsa és török szőnyegműhelyek gyakran uralkodói beszállítóként is működtek, ezért az ősi szimbólumokat egyre inkább felülírta az uralkodói pompa és ízlés világa. A hagyományos, szín- és mintavilágában kötött, jelentést hordozó és mértéktartó színvilágot felváltotta a pazar színorgia. A perzsa és török szőnyegek egyre inkább elkanyarodtak az ősi gyökerektől, és folyamatos módosulásokon estek át.

A bokharák megőrizték a generációról generációra hagyományozódó absztrakt, geometrikus mintavilágot. A gölökből, azaz belső díszítésként törzsi mintákkal és színekkel használt, hagyományos, nyolcszögletű medallionokból álló sorminták mit sem változtak az évszázadok során.

Az 1870-es évektől gyorsan terjedtek az olcsóbb, könnyebben alkalmazható szintetikus festékek, így ma a még természetes festékekkel színezett szálakból szőtt bokharákat nevezik antik bokharának. A régi bokhara kifejezéssel pedig azokat illetik, melyekben még nem érvényesül az európai ízlésvilág hatása – az 1910-es évektől ugyanis a készítőműhelyek egyre többször mérlegelték az orosz és nyugati megrendelők igényeit.

A keleti szőnyeget vizsgálva ma is egyértelműen megállapítható: a vörös dominanciája mellett meleg színeket alkalmazó, fekete-fehér-kék gölökkel és bordúrrökkel díszített bokharák őrizték meg leginkább az ősi szőnyegek küllemét.

Az „örök bokharák” ezer évvel ezelőtti természetes motívumok hordozói – mára elfelejtett, elveszejtett szimboliztikával.

A MAI BOKHARAKÉSZÍTŐK

„A bokhara szépségének négy titka a szín, a szín, a szín és a kontraszt” – mondják ma is a csomózóműhelyekben. Ismét elterjedt a természetes festékek használata, melyek kevésbé roncsolják az anyagot, jobban őrzik a színt. A festékmesterek ma is férfiak. A mérvadó vörös színt például a festőbuzér gyökeréből, meggyléből, illetve rovarok testéből-véréből nyerik ki. A gyapjúszálalpra aszimmetrikus csomókat kötő leányok, asszonyok munkája rendkívüli figyelmet és kitartást igényel.

Minden csomó egy-egy színes mikromozaika-darab. Még nézni is fárasztó a villámgyors kezek munkáját, s mégis a napi eredmény egy szemmel alig látható, bolyhos csikocská. Minden, a keleti szőnyeget valamelyest értő látogató tudja, bokharát szőni nem való sietőseknek: évekbe telik, amíg elkészül egy szebb darab.

A manufaktúrákban dolgozó lányok, akiknek 20–25 percenként fel kell állniuk a szemüket pihentetni, szeretettel beszélnek munkájukról, mégis sokatmondó adat az, hogy férjhez menés után csak minden ötödik tér vissza közülük a szövőszék mellé.

A városban ma 700–800 bokharacsomózó nő dolgozik, a „behozott” szőnyegek továbbra is Türkmenisztánból, Karakalpakföldről, Üzbegisztán más városaiból és Észak-Afganisztánból származnak.

AZ ÖRÖK BOKHARÁK TÖRZSI JELEI

„Nincs tudomásunk arról, hogy más keleti szőnyegek mintavilágában ilyen mértékig megmaradtak volna az ősi törzsi jelek” – mondja csendesen házigazdánk.

„A legismertebb bokharák ma is a tekke (tekke törzs) gölökkel, illetve szekunder, kereszt alakú gölökkel (csemcse és kurbag) mintázott darabok. A szálór törzs gülli göljei (virágos göl) nagy méretükről és kerekded formáikról is könnyen beazonosíthatók. A szárír törzs jelei éles kontrasztú, sötétkék és narancssárga színekben jelennek meg – de a többi törzs (jomud, csaudor és erszári) szimboliztikáját és díszítőelemeit is felismeri a megtanított szem egy idő után...” – magyarázza tovább.

Hogy milyen becsben álltak s állnak ma is a bokharák a közép-ázsiai emberek életében, megérezhetjük, ha belépünk a khíva kánok palotájának korhűen berendezett tróntermébe. Az uralkodók örök hatalmát egy elmozdíthatatlan méretű ezüstrón és a lábuk alá terített tekke bokhara mutatta – az egész világ számára. Minden más kevésnek vagy fölöslegesnek találtatott.

SZÖVEG: GÖGÖS NORBERT

KÉP: GÖGÖS NORBERT ÉS KEREKES LÁSZLÓ

A titkok őrzője: a cryptex

REJTÉLYES, KOMPLIKÁLT, NEMES ANYAGOKBÓL
KÉSZÜLT, ÉS A VILÁGON EGYEDÜLÁLLÓ
HEREND LEGÚJABB BÜSZKESÉGE, A KÉZZEL
FESTETT PORCELÁNNAL DÍSZÍTETT CRYPTEX.

A henger alakú, kombinációs zárral működő, titkos tekercesek tárolására alkalmas cryptex középkori találmány, mely eredetileg leginkább arra szolgált, hogy a futárok biztosan ne olvashassák el az üzeneteket, amelyeket szállítottak, hiszen a jelszót csak a küldő és a fogadó ismerte. Arra az esetre, ha a futár azzal próbálkozott volna, hogy eltöri a cryptexet, egy ecetet tartalmazó üvegcsét is tettek a henger belsejébe, mely azonnal szétfolyt a tekerceseken, és feloldva a tintát olvashatatlanná tette az üzenetet. Legalábbis a legenda szerint, melyet Dan Brown A Da Vinci-kód című regényében olvashatunk, és amely magának Leonardo da Vincinek tulajdonítja a szerkezet ötletét. Úgy tűnik, ez a misztikus masinéria a XXI. században is izgalommal tölti el az embereket. Talán, mert most, amikor minden sokszorosítható és másolható, még

nagyobb jelentőségű mindaz, ami eredetisége folytán képvisel eszmei értéket. Ennyiben a titok és annak őrzője, a Herendi cryptex, rimelnek egymásra, hisz eszmeiségük megegyező.

A Herendi porcelánnal díszített cryptexek – a Manufaktúra idei, lenyűgöző újdonságai – asztali változatban készülnek, és a régi idők üzenethordozói helyett inkább családi vagy üzleti titkok, kincsek őrzőiként működnek. Cégvezetők a vállalat alapító dokumentumainak másolatát, az írásba foglalt küldetést és vállalati értékrendet tarthatják benne azok fontosságának és megbecsülésének kifejezésére, de felvázolhatják családfájukat is, amelyet a cryptexben őrizve tárolhatnak. Később a cryptexet a benne őrzött családfával együtt továbbadhatják legidősebb gyermeküknek, a leendő családfőnek, hogy a jövőben ő jegyezze fel az újonnan születetteket és a házasságkötéseket. Ily módon válik a cryptex egy nagy múltú család, egy dinasztia alapkövévé az évszázadok során, mely őrzi az ősök kézírásával készült családfát, valamint hátrahagyott üzeneteket, emlékiratokat.

Egy-egy cryptex elkészítéséhez három hónapnyi munkára van szükség, és tizennégy szakma színe-java egyesül benne. Mivel ezeknek a tárgyaknak évszázadokon át meg kell őrizniük ragyogásukat és precizitásukat, rozsdásodásra képtelen és ellenálló anyagokat választottak hozzá, mint a sárgaréz, a króm, a magnéziumötvözetek, a rozsdamentes acél és az arany. A henger valójában két részből áll, a külső részből, melyet a kombinációs szerkezet adhat, az ábécé betűit hordozó gyűrűvel, valamint a belső tárolórészből, amelyhez csakis a jelszóval juthatunk hozzá. A technikus, fémes karaktert finomítja és nemesíti a kézzel festett porcelán díszítés, mely kizárólag a Herendi Porcelánmanufaktúrával együttműködésben készül a cryptexek sajátja. Többféle mintában és színekkel rendelhető, sőt akár egyedi ráfestéssel is, így kerülhet rájuk például arckép, családi címer, a családi név vagy valamely fontos idézet is.

Az ereklyék ára meghaladja a kétmillió forintot, és aki azzal próbálkozna, hogy feltöri a kódját, jobb, ha tisztában van vele: a 387 millió kombináció megfejtéséhez több mint hatvanéves idő szükségeltetik.

SZÁVAI KAMILLA

A Sárkány éve

JÓ SZERENCSE, SIKER, BÖLCSESSÉG, ÚJÍTÓ ERŐK: A KÍNAI HAGYOMÁNY SZERINT A SÁRKÁNY ÉVÉBEN MINDEZ MEGADATIK NEKÜNK, HA MI IS TESZÜNK ÉRTE.

Bár sárkányok a kézzelfogható valóságban talán sohasem léteztek, mitikus hősként párhuzamosan több, egymástól igencsak eltérő kultúrában is régóta fellelhetők. Ám míg a nyugati civilizációban évezredek át általában gonosz, félelmetes és az emberre mindenképpen kártékony fenevadnak írták le – gondoljunk csak a lovagtörténetek és a mesék hétfejű szereplőire vagy a pokolábrázolások vérszomjas, szárnyas hüllőire –, addig a keleti filozófia mindig is éppenséggel szeretetre méltó és áldást hozó lényeknek tartotta őket. A kínaiak saját magukat is a sárkánytól eredeztetik, a bölcsesség és a hatalom, sőt a császár jelképeként is tisztelték és tisztelik, emellett az állatok legnemesebbikeként tekintenek rá. A naptárjukban szereplő tizenkét állat közül ez az egyetlen mitológiai teremtmény, egyben a zodiákus legerősebb és legszerencsésebb szereplője. Nem meglepő tehát, hogy a kínaiak éppen azokat az éveket tartják a legsikeresebbnek, melyek e jegyben telnek, így 2012-t is, hiszen január 23-án, éjfélkor beköszöntött a holdújév, vele a Sárkány éve – új reményt hozva az embereknek. Hitük szerint ez az időszak az Öt Áldást viseli magán, amelyek: a Harmónia, az Erény, a Bőség, a Beteljesedés és a Hosszú élet. Igazán kecsegtető kilátások, ám még ennél is többet várhatunk: kedvező sorsot a most születőknek és a házasulandóknak. Nem véletlen, hogy minden Sárkányévben Kínában, Hongkongban, Tajvanban és a nagy kínai népességgel rendelkező országokban ugrásszerűen megnő a születések száma, idénre ötszázalékos plusszal számolnak a demográfusok. 2012-ben a Sárkány az öt elem közül a víz jelét viseli magán, ez pedig, úgy tartják, egyaránt jó jelent a fiú- és lánygyermekre nézve is. Mindezek mellett csupán arra kell ügyelnünk, hogy bátrak legyünk, ugyanis a Sárkány nehézségeket okozhat azoknak, akik nem mernek kockáztatni.

A Sárkány eljövetele felett érzett öröm az egész világot lázba hozta, a pikelyes csodalény megjelenik a legexkluzívabb márkák óráin, ékszerein, luxustelefonjain, az autódizájnban és nem utolsósorban a világhíres Herendi Porcelánmanufaktúra kínálatában. A Herendi Sárkány a tradicionális stílusjegyeket viseli magán: egyfejű, tekergőző teste szétágazó farokban végződik, megjelenése egyszerre erőt sugárzó és barátságos, és karmai között tartja a bölcsességet szimbolizáló gyöngyöt. Könnyed és részletgazdag alkotás, amelyet huszonnégy karátos aranydíszítés tesz különlegessé. A francia Vogue magazin által is kiemelt remekműből már több száz kelt el világszerte, és biztosak lehetünk benne, hogy a széles színválasztékban és különböző méretekben készülő Herendi Sárkányok már csak szépségük okán is hozzáteszik a magukét a Sárkány évének jótékony hatásához.

HORVÁTH CECÍLIA

Modern elegancia

Herend és az art deco

ELÉG CSAK KÉPZELETBEN VÉGIGPÖRGETNÜNK A HOVATOVÁBB KÉTSZÁZ ÉVES MANUFAKTÚRA TÖRTÉNETÉT, VAGY AKÁR EGY FUTÓ PILLANTÁST VETNÜNK PROSPEKTUSAI MAI KÍNÁLATÁRA, ÉS LÁTHATJUK: HEREND SZINTE EGYET JELENT A HISTORIZMUSSAL, A VIKTÓRIA- ÉS A ROTHSCHILD- VAGY A KAKIEMON- ÉS A MING-MINTÁS PORCELÁNOKKAL. A HŰSÉG TALÁN A CÉG LEGJELLEMZŐBB VONÁSA.

ÁM AKADNAK E TÖRTÉNETBEN KIVÉTELES PILLANATOK IS. EZT PÉLDÁZZA AZ ITT LÁTHATÓ KÉT FIGURA, AMELYET LUX ELEK MINTÁZOTT 1925 TÁJÁN AZ AKKOR DIVATOS ART DECO SZELLEMÉBEN.

Az art deco a modernizmus kísérőjelensége volt, de persze korántsem azonos vele. Természetes érzékiség és vonzó dinamika jellemzi. Különleges formájú, drága luxustárgyakkal ellenpontosította azt a fajta puritanizmust, amelyet a két világháború közötti évtizedekben a holland De Stijl-csoport, a német Bauhaus-iskola és a francia L'Esprit Nouveau folyóirat szellemi műhelyei hirdettek. Racionalizmusukkal szemben érzékiségre törekedett, bár nem volt szabályos stílusirányzat: nem lévén sem szervezete, sem orgánuma, sem kiáltványa. Egy művészettörténész – Bevis Hillier – ismerte fel a hatvanas években, hogy René Lalique paradés üvegei, Jacques-Emile fenséges bútorai, Gio Ponti érdekes ötvöstárgyai, porcelánjai legalább olyan fontos és értékes részei a huszadik századi iparművészetnek, mint a funkcionalista esztétika szigorú mértánának követelményei szerint alkotott darabok. Találó nevet is a fent említett angol művészettörténész adott ennek az irányzatnak, hiszen az art deco legfontosabb vonása valóban az, hogy dekoratív. Azaz díszíteni akar, nem pusztán hasznosan szolgálni.

Az art deco szülőföldje Franciaország volt, nyitánya az 1925-ös párizsi nemzetközi iparművészeti kiállítás. Ezen a rendezvényen Magyarország – a vesztes háború és Trianon okozta súlyos gazdasági nehézségek miatt – nem vett részt, de a stílus idővel – az évtized végétől – nálunk is teret hódított. Csillagó káprázata igencsak népszerűnek bizonyult. Emellett tanús-

kodnak Kozma Lajos és Kaesz Gyula nőiesen lány enteriőrjei, amelyekből soha nem hiányzik egy-egy dísz tárgy, továbbá Gádor István vagy Gorka Géza harsogóan színes kerámiái, ismeretlen mesterek dekoratív bizsui. S nem mellesleg Herend e hasábokon reprodukált porcelánjai. A plasztikák: az 1920-as évektől váltak jelentőssé a Manufaktúra történetében, amikor a modern polgári otthonok díszeként mind több ilyen munka került ki az üzemből. Közéjük tartozik ez a két táncos figura. Nem sokkal az után születtek, hogy a korongosműhelyből kivált a figuraszakosztály, amely ezekkel az elegáns darabokkal fényesen igazolta szellemi önállóságát. Mindkettő az iparművészeti iskola szobrász szakán végzett Lux Elek, a Porcelánmanufaktúra egyik vezető művésze munkája. Az aktszobor finoman erotikus mozdulata, amelyet korabeli párizsi mulatók látványa ihletett, olyan art deco kisplasztikák közvetítésével vált ismertté, amelyeknek legnagyobb mestere Demetre Chiparus személyében egy román származású alkotó volt. Lux ennek az ikonográfiai típusnak igényesen klasszicizáló mintázása révén adott hiteles formát. Ugyancsak a kor életérzésének művészi és hűséges lenyomata a térdet felvillantó, Chanel ingruhában és fejre simuló sisakkalapban megörökített, fiatal nő ábrázolása, amely a sportos mozgás felszabadító örömeinek szintúgy új keletű érzéséről ad számot.

VADAS JÓZSEF

Viselhető tradíció

HEREND IMMÁR NEM CSUPÁN TERÍTÉKEIRŐL ÉS DEKORÁCIÓS MŰREMEKEIRŐL HÍRES. A MANUFAKTÚRA EGYEDI PORCELÁNÉKSZEREI RÉVÉN IS STÍLUSTEREMTŐVÉ VÁLIK.

„Öltözködése legyen ötletesen egyéni. Nem az a fontos, hogy drága ruhákat viseljen, hanem hogy minden ruhadarabjában, amit magára vesz, legyen valami eredeti, ami elüt a többi nőétől.” – az idézet a huszadik század egyik legagyobb divájától, Marlene Dietrich-től származik. Dietrich remekül használta a divatot az önkifejezés eszközeként, sőt önmaga mint stílusikon meghatározásához is. Jól tudta: a divat, az öltözködés sokkal több mint bizonyos ruhadarabok és kiegészítők magunkra aggatása vagy egy-egy hullám követése. A divat a kultúra része, és napjainkban egyre inkább rokon a művészetekkel: a legnagyobb divatházak Párizstól Tokióig előszeretettel kollaborálnak képzőművészekkel és más kreatív géniuszokkal. A divat ugyanakkor kommunikáció is, mindazzal, amit viselünk, mesélünk magunkról, környezetünkről, arról, hogy mi az, ami igazán fontos nekünk. Különösen igaz ez az ékszerekre, hiszen ezeknél a funkció, a szükségszerűség legtöbbször kisebb szerepet játszik, s még inkább előtérbe kerül ízlés és értékrend.

A tradíció megőrzése és a megújulásra való képesség ketőssége, feltétlen és megkérdőjelezhetetlen minőség, finom részletgazdagság ölt testet a Herendi Porcelánmanufaktúra hordható műremekeiben, melyek egyszerre egyediek és felismerhetően Herendiek éppúgy, mint a Manufaktúra világhíres készletei. A nagy múltú műhely kollekciójában megtalálhatók a klasszikus vonalak által jellemzett, arannyal díszített darabok, mint a kis porcelánlapocskákból összeállított karkötők, melyeket szerzte a világon örömmel fogadnak a hölgyek. A lapocskákról jól

ismert Herendi minták köszönnek vissza, és kézzel festett, élénk színárnyalatokat mosolyognak viselőjükre.

A modernebb irányzatok kedvelői számára Herend 2008-ban új kapukat nyitott. Egy egyedi formavilágú, tehetséges és haladó szemléletű, fiatal ötvösművészt, Kaintz Reginát kérte fel új ékszerkollekciójának megtervezésére. A művész témájaként a természetet választotta, az éjjeli lepkék és szkarabeuszok stilizált megjelenítése a szecesszió hagyományait idézi. A porcelánt különleges módon ezüsttel társította, olyan darabokat hozva így létre, melyeknek lelke van, könnyedek és szerethetők. Ezek a különleges darabok, attól függően, hogy mihez társítjuk őket, a legkülönfélébb alkalmakra, minden szezonban hordhatók.

Herend nyitottságát az újdonságokra, érzékenységét a nemzetközi trendekre jól példázza, hogy a kínálatban immár megtalálhatók az elbűvölő karkötőfüggők – azaz „charm”-ok. A fiatal generáció számára ezek a gyűjthető, tetszés szerint sorba rendezhető és cserélgethető, apró műremekek a kreatív örömet hozó játékaik, melyek ugyanakkor éppen annyi komoly szakértelemmel és tapasztalattal készülnek, mint Herend minden egyes terméke. Így válik a Manufaktúra stílus-teremtővé nemcsak a terítékek és az otthoni dekoráció, hanem az öltözködés területén is, és biztosítja rajongóinak, hogy a tradíció mindig testközelben lehessen számukra.

HORVÁTH CECÍLIA

Az Apicius étterem ajánlata

Pintér László, a séf

Fotók: Burger Barna

ZÖLDSÉGEKKEL GÖNGYÖLT, FEHÉRBORBAN PÁROLT LAZACFILÉ TEJSZÍNES PARAJJAL, SÜTŐTKPÜRÉVEL ÉS KARALÁBÉGYÖNGYÖKKEL

A lazacfilét négy szeletre vágjuk, majd nyitott szeleteléssel megnyitjuk, sóval, borssal, citromlével, fokhagymával ízesítjük. A nyitott, kiterített lazacszeleteket a paraj ½ részével beborítjuk, ráhelyezzük a sárgarépaszalagokat és a spárgát, ez után szorosan felgöngyöljük, hústúvel megtűzzük, és a fehérborral ízesített halalaplében megpároljuk.

A paraj másik felét vajon sóval, borssal, fokhagymával megpároljuk, a tejszín felével felengedjük, majd pépesítjük.

A sütőtökből elkészítjük a pürét, a sütőtököt vajon megpároljuk, sóval, borssal ízesítjük, tejszínnel pürésítjük. A karalábégyöngyöket vajon puhára pároljuk.

A megpárolódott lazacfilét szeleteljük, az elkészített parajszósszal, sütőtökpürével és karalábéval tálaljuk.

FÜSZERKÉREGBEN GRILLEZETT KORONÁS BÁRÁNYGERINC MEDVEHAGYMÁS KÖLESKÁSÁN, CUKKINISZALAGOKKAL ÉS KOKTÉLPARADICSOMMAL

A friss fűszernövényeket finomra vágjuk. A báránygerincet sóval, borssal ízesítjük, a fűszernövényekben megforgatjuk, majd kevés olívaolajon félangolosra sütjük, miközben fokhagymával kengetjük.

A kölest sós vízben megfőzzük, leszűrjük, és fedő alatt dagadni hagyjuk.

A medvehagymát vajon megfuttatjuk, hozzáadjuk a kölest, és átforgatjuk.

A koktélpáradicsomot és a cukkinit serpenyőben meggrillezzük, sóval, borssal és friss fűszernövényekkel, balsamecetkrémmel ízesítjük.

Az elkészült báránygerincet szeleteljük, majd a köleskásával és a grillezett zöldségekkel tálaljuk.

CSOKOLÁDEFELFÚJT MENTÁS EPERZSELÉVEL, VANÍLIAFAGYLALTTAL

A cukorból, 1,5 dl vízből és mentalevélből cukorszirupot főzünk, hozzáadjuk a zselatint és a mentalkört, majd leszűrjük, kissé hűtjük.

A szeletelt eperrel kis üvegformákat bélelünk ki, majd a lehűtött mentaszselével feltöltjük, hűtőszekrényben dermedtjük.

A csokoládét a vajjal vízgőz felett felolvasztjuk 45 °C-ra, lehűtjük, és hozzákeverjük a tojássárgáját, a lisztet és a tojásfehérjehabot, az így kapott tésztát vajazott formákban 240 °C-ra előmelegített sütőben 5 perc alatt megsütjük.

Az elkészült csokoládéfelfűjt az eperzselével és vaníliafagylalttal tálaljuk.

APICIUS

APICIUS ÉTTEREM & KÁVÉHÁZ
 8440 HEREND, KOSSUTH U. 137.
 TELEFON: +36 (88) 523 235
 E-MAIL: PORCELANIUM@HEREND.COM
 WWW.HEREND.COM
 NYITVA TARTÁS:
 ÁPRILIS KÖZEPÉTŐL OKTÓBER KÖZEPÉIG
 K-SZO 12.00-18.00
 OKTÓBER KÖZEPÉTŐL ÁPRILIS KÖZEPÉIG
 K-SZO 12.00-17.00

Hozzávalók 4 személyre:

lazacfilé	6 dkg
tisztított, forrázott spárga	16 dkg
parajlevél	8 dkg
vékony szalagokra szeletelt, forrázott sárgarépa	16 dkg
sütőtök	24 dkg
formázott karalábégyöngyök	15 dkg
száraz fehérbor	1 dl
tejszín	1 dl
só, őrölt bors, fokhagyma, citrom, olvasztott vaj	

Hozzávalók 4 személyre:

pácolt, tisztított koronás bárány- gerinc	8 dkg
hántolt köles	2 dkg
vaj	5 dkg
koktélpáradicsom	12 dkg
szeletelt cukkini	12 dkg
finomra vágott medvehagyma	5 dkg
só, őrölt bors, fokhagyma, metélőhagyma, petrezselyem- zöld, kakukkfű, tárkony, olívaolaj, balsamecetkrém	

Hozzávalók 4 személyre:

étcsokoládé (minimum 70%-os)	15,2 dkg
vaj	4,4 dkg
tojássárgája	4 db
habbá vert tojásfehérje	4 db
liszt	0,64 dkg
mentalkör	0,6 dl
cukor	8 dkg
zselatin	1,25 dkg
tisztított, szeletelt eper mentalevél	16 dkg

Herendit ajándékba!

LEPJE MEG SZERETTEIT EGY-EGY HERENDI
PORCELÁNKINCCSEL! AZ ÚJ TAVASZI-NYÁRI
VÁLASZTÉKBAN IS ELEGÁNS, FINOM ÉS
A TERMÉSZETET IDÉZŐ, ÉLETÖRÖMMEL TELI
DARABOKAT TALÁL!

00462-0-09 ATQ3-PT
Cukortartó, rózsza fogóval

06215-0-09 C4
Bonbonier, áttört

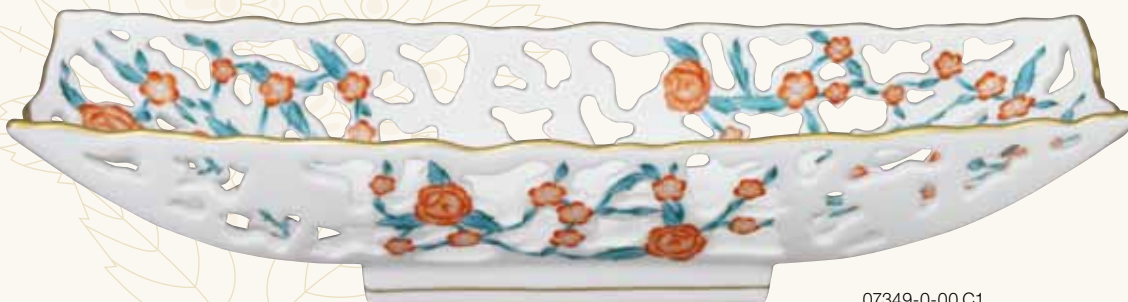
07112-0-00 C2
Váza, áttört

02492-0-00 EDENS
Cukorcsésze, levél alakú

07757-0-17 VBO
Tálka, lepkével

07349-0-00 C1
Disztál, áttört

HERENDI A PICCADILLYN

A HERENDI PORCELÁNT AZ EGÉSZ
VILÁGON NAGY BECSBEN TARTJÁK, ÉS
A LEGELEGÁNSABB ÜZLETEKBEN MUTATJÁK
BE A KÖZÖNSÉGNEK.

Anglia híres luxusvállalkozása, az 1707 óta fennálló Fortnum & Mason alapvetően mint a legmagasabb minőségű élelmiszerek – különösen a teák – gyűjtőhelyeként ismert, azonban az exkluzív ajándékokat is itt keresi a brit elit. A cég fennállásának háromszázadik évfordulójára a Piccadilly Street-i üzletet felújították, a termékkatalógust tovább bővítették. A Porcelánmanufaktúrával folytatott együttműködés jegyében gyönyörű Herendi készletek is megtalálhatók benne. Legutóbb például a háromszázadik születésnap alkalmából egy különleges kiállítást is rendeztek, melyen a Herend történetét bemutató múzeumi darabok mellett 301, teljesen különböző stílusú és motívumú teáskannát is bemutattak.

HEREND

Viktória Márkabolt
H-8440 Kossuth L. u. 135. Telefon: (+36 88) 523 223

BUDAPEST

Hadik Márkabolt
H-1014 Szentháromság u. 5. Telefon: (+36 1) 225 1051
Apponyi Márkabolt
H-1051 József nádor tér 11. Telefon: (+36 1) 317 2622
Belvedere Márkabolt
H-1061 Andrásy út 16. Telefon: (+36 1) 374 0006
Eden Márkabolt
H-1184 Budapest, Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér
Telefon: (+36 1) 296 9088

SZENTENDRE

Diana Márkabolt
H-2000 Bogdányi út 1. Telefon: (+36 26) 505 288

KECSKEMÉT

Aranka Márkabolt
H-6000 Hornyik János krt. 4. Telefon: (+36 76) 505 316

KŐSZEG

Imola Márkabolt
H-9730 Fő tér 21. Telefon: (+36 94) 563 150

PÉCS

Júlia Márkabolt
H-7621 Király u. 20. Telefon: (+36 72) 213 756

SOPRON

Esterházy Márkabolt
H-9400 Várkerület 98. Telefon: (+36 99) 508 712

SZEGED

Anna Márkabolt
H-6720 Oskola u. 17. Telefon: (+36 62) 420 556

BERLIN

Hotel Adlon Passage
D-0117 Unter den Linden 77.
Telefon: (+49 30) 22 940 30, Telefax: (+49 30) 22 940 31

FRANKFURT

Herend Fachgeschäft
D-60313 Goethestrasse 4-8.
Telefon: (+49 69) 92 039 050, Telefax: (+49 69) 29 724 855

LONDON

Harrod's, Knightsbridge, London SW1X 7XL
Telefon: (+44 20) 7730 12 34

